

ชุดคำถาม-คำตอบ

(ร่าง) หลักเกณฑ์การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ในการประกอบธุรกิจการให้เข้าซื้อและการให้เข้าแบบลิสซิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์

	คำถาม	คำตอบ
คำจำกัดความ		
1.	ตามที่ข้อ 4.1 ของร่างหลักเกณฑ์ฉบับนี้กำหนดให้ “ผู้ประกอบการ” หมายถึง “ผู้ซึ่งประกอบธุรกิจการให้เข้าซื้อหรือประกอบธุรกิจการให้เข้าแบบลิสซิงรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นทางค้าปกติ” นั้น จะมีแนวทางในการพิจารณา “ทางค้าปกติ” อย่างไร	ผู้ประกอบการให้เข้าซื้อหรือประกอบธุรกิจการให้เข้าแบบลิสซิงรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นทางค้าปกติภายใต้ร่างประกาศฯ ฉบับนี้ พิจารณาจากเจตนาหรือความมุ่งหมายในการประกอบธุรกิจ โดยมุ่งดำเนินธุรกิจให้เข้าซื้อหรือการให้เข้าซื้อแบบลิสซิงรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์กับลูกค้าทั่วไป เพื่อแสวงหารายได้และนำมาใช้ในการประกอบธุรกิจเป็นปกติธุระ ทั้งนี้ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับผลประกอบการ หรือจำนวนลูกค้า หรือต้องเป็นกิจการหลักแต่อย่างใด
การปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียกเก็บและการเปิดเผยข้อมูลดอกเบี้ย ค่าบริการ และเบี้ยปรับ		
2.	ข้อมูลขั้นต่ำที่ผู้ประกอบการต้องเปิดเผยสามารถกำหนดเป็นช่วงของข้อมูล (range) ได้หรือไม่	• สำหรับ (1) อัตราดอกเบี้ยการให้เข้าซื้อและการให้เข้าแบบลิสซิงที่แท้จริงต่อปี (effective interest rate) และ (2) อัตราดอกเบี้ยผิบนัดชำระหนี้ต่อปี ผู้ประกอบธุรกิจสามารถเปิดเผยข้อมูลข้างต้นเป็นช่วงข้อมูล (range) ได้ แต่ต้องระบุอัตราสูงสุดให้ชัดเจนด้วย (ตามข้อ 4.3.1 (1.5.1) ของร่างประกาศฯ ที่กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องเปิดเผยอัตราสูงสุดที่จะเรียกเก็บจากลูกค้า) • ทั้งนี้ สำหรับ (3) ข้อมูลค่าบริการที่เรียกเก็บจากลูกค้า และ (4) ข้อมูลเบี้ยปรับ ผู้ประกอบธุรกิจต้องระบุจำนวนหรืออัตรการเรียกเก็บและหน่วยที่เรียกเก็บให้ชัดเจน แต่หากค่าบริการหรือเบี้ยปรับที่เรียกเก็บมีจำนวนหรืออัตราที่แตกต่างกัน สามารถใช้ประมาณการหรือระบุจำนวนหรืออัตรานั้นเป็นช่วงได้

	คำถาม	คำตอบ
ประเภทและรายการค่าบริการและเบี้ยปรับ		
3.	ผู้ประกอบการธุรกิจจะมีแนวทางการเรียกเก็บค่าบริการอย่างไร	● การให้เข้าซื้อและการให้เข้าแบบลิสซิ่งแก่ลูกค้าทุกประเภท ผู้ประกอบการธุรกิจจะต้องถือปฏิบัติตามแนวทางในการเรียกเก็บค่าบริการ และการเปิดเผยข้อมูลตามข้อ 4.3.1 (1) ของร่างประกาศฯ ● การให้เข้าซื้อและการให้เข้าแบบลิสซิ่งแก่ลูกค้าบุคคลธรรมดา ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถเรียกเก็บค่าบริการเพิ่มเติมได้โดยไม่ถือเป็นดอกเบี้ยตามรายการที่ ธปท. กำหนดในข้อ 4.3.1 (3) ของร่างประกาศฯ ตามประเภทและลักษณะค่าใช้จ่าย ดังนี้ - ค่าใช้จ่ายที่ผู้ประกอบการธุรกิจต้องจ่ายให้แก่หน่วยงานราชการ - ค่าใช้จ่ายที่ผู้ประกอบการธุรกิจต้องจ่ายให้แก่บุคคลอื่นหรือหน่วยงานภายนอก หรือค่าใช้จ่ายที่ทำให้ต้นทุนการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจเพิ่มขึ้น - ค่าใช้จ่ายหรือค่าบริการอื่น ๆ ที่ผู้ประกอบการธุรกิจดำเนินการตามความประสงค์ของลูกค้า
4.	ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถเรียกเก็บค่าจัดทำชุดโอนกรรมสิทธิ์ในครั้งแรกได้หรือไม่	● เจตนารมณ์ของหลักเกณฑ์มุ่งหวังให้ผู้ประกอบการธุรกิจเรียกเก็บค่าบริการอย่างเป็นธรรม โดยต้องไม่เรียกเก็บค่าบริการที่เกิดจากการดำเนินการภายในที่เป็นปกติวิสัยของผู้ประกอบการธุรกิจเอง ตามข้อ 4.3.1 (1.4) ของร่างประกาศฯ ● ดังนั้น ผู้ประกอบการธุรกิจต้องไม่เรียกเก็บค่าบริการในการจัดทำชุดโอนกรรมสิทธิ์ในครั้งแรก เนื่องจากค่าบริการดังกล่าวเกิดจากการดำเนินการภายในที่เป็นปกติวิสัยของผู้ประกอบการธุรกิจ กล่าวคือ เมื่อลูกค้าชำระเงินตามสัญญาครบถ้วน ผู้ประกอบการธุรกิจต้องโอนกรรมสิทธิ์ในรถมาเป็นของลูกค้า โดยจัดทำเอกสารชุดโอนกรรมสิทธิ์อย่างน้อย 1 ครั้งเป็นปกติวิสัย ตามวัตถุประสงค์ของสัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญา

	คำถาม	คำตอบ
		เช่าแบบลิสซึ่งหากลูกค้าเลือกใช้สิทธิซื้อรถเมื่อสิ้นสุดสัญญา
5.	ในการจัดทำสัญญาเช่าซื้อ ผู้ประกอบธุรกิจสามารถเรียกเก็บค่าอากรแสตมป์จากลูกค้าได้หรือไม่	ค่าอากรแสตมป์ที่เกิดจากการจัดทำสัญญาเช่าซื้อ ถือเป็นค่าใช้จ่ายที่ผู้ประกอบธุรกิจต้องจ่ายให้แก่หน่วยงานราชการตามที่กำหนดในข้อ 4.3.1 (3.1) ของร่างประกาศฯ จึงถือเป็นค่าบริการที่ผู้ประกอบธุรกิจสามารถเรียกเก็บได้ อนึ่ง ผู้ประกอบธุรกิจต้องมีหลักฐานการชำระเงินที่ลูกค้าสามารถขอตรวจสอบได้
ดอกเบี้ยยผิตน็ดและลำดับการตัดชำระหนี้		
6.	หลักเกณฑ์เรื่องดอกเบี้ยผิตน็ดและลำดับการตัดชำระหนี้มีผลบังคับใช้กับสัญญาที่จัดทำก่อนวันที่มีผลบังคับใช้ และยังคงมีผลผูกพันอยู่หรือไม่ และหากลูกค้าค้างชำระหนี้ก่อนประกาศมีผลบังคับใช้ ผู้ประกอบธุรกิจควรปฏิบัติอย่างไร	- หลักเกณฑ์เรื่องดอกเบี้ยผิตน็ดและลำดับการตัดชำระหนี้บังคับใช้กับทั้งสัญญาที่จะจัดทำขึ้นใหม่ และสัญญาที่ทำขึ้นก่อนวันที่ประกาศมีผลบังคับใช้และยังมีผลผูกพันที่ต้องปฏิบัติตามสัญญาระหว่างผู้ประกอบธุรกิจกับลูกค้าด้วย <u>ตัวอย่าง</u> : หากสัญญาที่ทำระหว่างผู้ประกอบธุรกิจและลูกค้าเกิดขึ้นก่อนวันที่ประกาศเริ่มมีผลบังคับใช้ โดยลูกค้าผิตน็ดชำระหนี้ภายหลังที่ประกาศใช้บังคับแล้ว (ภายหลังวันที่ 2 ธ.ค. 68) กรณีดังกล่าวผู้ประกอบธุรกิจต้องนำหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับนี้ ถือปฏิบัติกับลูกค้ารายนี้ด้วย - นอกจากนี้ ในกรณีที่ลูกค้ามีการค้างชำระหนี้และมีภาระผูกพันที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ประกาศมีผลบังคับใช้ ผู้ประกอบธุรกิจยังคงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่มีผลบังคับใช้อยู่ก่อนประกาศฉบับนี้ หรือแนวทางที่ปฏิบัติอยู่เดิม ในการคิดดอกเบี้ยผิตน็ดชำระหนี้และการตัดชำระหนี้

	คำถาม	คำตอบ
		• ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจควรแจ้งการเปลี่ยนแปลงการคิดดอกเบี้ยยผิผินดชำระหนี้และลำดับการตัดชำระหนี้ให้ลูกค้าทราบ • กรณีที่ลูกค้ามีการค้างชำระหนี้ทั้งก่อนและหลังวันที่ประกาศมีผลบังคับใช้ โดยผู้ประกอบธุรกิจไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่มีผลบังคับใช้ก่อนประกาศฉบับนี้ ร่วมกับหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับนี้พร้อมกันได้ ให้ผู้ประกอบธุรกิจพิจารณาแนวทางการคิดดอกเบี้ยยผิผินดชำระหนี้และการตัดชำระหนี้ที่เป็นประโยชน์กับลูกค้าเป็นหลัก
7.	ผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นสถาบันการเงิน หรือ บริษัทในกลุ่มฯ ซึ่งถือปฏิบัติตามประกาศ ธปท. ที่ สกส2. 9/2563 เรื่องการคิดดอกเบี้ยยผิผินดชำระหนี้และการตัดชำระหนี้ ต้องเปลี่ยนการคำนวณดอกเบี้ยยผิผินดตามแนวทางของประกาศฉบับนี้หรือไม่ อย่างไร	ให้ผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นสถาบันการเงิน หรือ บริษัทในกลุ่มฯ ถือปฏิบัติ ดังนี้ • สำหรับการให้เข้าซื้อแกลูกค้าบุคคลธรรมดา ทั้งที่ใช้เพื่อส่วนตัวและเพื่อการค้า ต้องถือปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้ โดยคิดดอกเบี้ยยผิผินดชำระหนี้ได้ในอัตราไม่เกินร้อยละ 5 ต่อปี บนฐานของค่างวดที่ผิผินดชำระ • สำหรับการให้เข้าซื้อแกลูกค้านิติบุคคลและให้เข้าแบบลิสซิ่งแกลูกค้าทุกประเภท ต้องถือปฏิบัติตามประกาศ ธปท. ที่ สกส2. 9/2563 • ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นมาตรฐานขั้นต่ำ ผู้ประกอบธุรกิจสามารถดำเนินการที่เป็นประโยชน์แกลูกค้ามากกว่าที่หลักเกณฑ์กำหนดได้
8.	ค่างวดที่ใช้ในการคำนวณดอกเบี้ยยผิผินดรวมถึงภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) หรือไม่	ค่างวดที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณดอกเบี้ยยผิผินดชำระหนี้ตามประกาศฉบับนี้ ประกอบไปด้วย เงินต้น ดอกเบี้ย และภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT)
9.	ผู้ประกอบธุรกิจสามารถกำหนดแนวทางการคิดดอกเบี้ยยผิผินดชำระหนี้ และการตัดชำระหนี้แบบอื่นที่เป็นประโยชน์กับลูกค้ามากกว่าแนวทางขั้นต่ำที่ประกาศฉบับนี้กำหนดได้หรือไม่	การคิดดอกเบี้ยยผิผินดชำระหนี้ในอัตราไม่เกินร้อยละ 5 ต่อปี บนฐานของค่างวดที่ผิผินดชำระ และลำดับการตัดชำระหนี้โดยให้ตัดค่าธรรมเนียม ดอกเบี้ย และเงินต้นของยอดหนี้ที่ลูกค้าค้างชำระนานที่สุดก่อน เป็นเพียงมาตรฐานขั้นต่ำเท่านั้น หากผู้ประกอบธุรกิจมี

	คำถาม	คำตอบ
		แนวทางการคิดดอกเบี้ยผิวน้ำชำระหนี้และการตัดชำระหนี้แบบอื่นที่เป็นประโยชน์กับลูกค้ามากกว่าหลักเกณฑ์ข้างต้น ก็สามารถดำเนินการได้ เช่น - ไม่เรียกเก็บดอกเบี้ยผิวน้ำชำระหนี้ - คำนวณดอกเบี้ยผิวน้ำชำระหนี้บนฐานการคำนวณเฉพาะส่วนที่เป็นเงินต้นของค่างวดที่ค้างชำระ - ตัดชำระเงินต้นเป็นลำดับแรก เพื่อให้สัดส่วนของเงินต้นลดลงเร็วขึ้นหรือมากขึ้น - ตัดชำระค่างวดที่ค้างชำระนานที่สุดและค้างรองลงมาตามลำดับ แล้วจึงตัดชำระค่าธรรมเนียมทั้งหมดเป็นลำดับสุดท้าย
10.	หากจะเรียกเก็บค่าติดตามทวงถามหนี้หรือค่าธรรมเนียม/ค่าบริการใด ๆ ต้องส่งหนังสือแจ้งลูกค้าให้ทราบก่อนทุกครั้งตามหลักเกณฑ์ สคบ. ใช่หรือไม่	● ธปท. ไม่ได้กำหนดกระบวนการหรือจำนวนวันในการแจ้งให้ลูกค้าทราบก่อนการหักชำระค่าติดตามทวงถามหนี้หรือค่าบริการอื่น ตามแนวทางของ สคบ. ● อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบธุรกิจต้องแจ้งลูกค้าทุกครั้งเกี่ยวกับรายการใช้ผลิตภัณฑ์ที่จะต้องชำระหรือจะมีการเรียกเก็บ เพื่อให้ลูกค้าทราบล่วงหน้าก่อนถึงวันครบกำหนดชำระ และมีระยะเวลาเพียงพอให้ลูกค้าตรวจสอบหรือโต้แย้งรายการดังกล่าว โดยแจกแจงรายละเอียดรายการที่จะต้องชำระให้ลูกค้าทราบตามหลักเกณฑ์ข้อ 4.3.2 (2) ของร่างประกาศฯ
11.	ถ้ามีการชำระหนี้บางส่วนซึ่งไม่ครบจำนวนของค่างวด ผู้ประกอบธุรกิจจะนำค่างวดที่ได้รับมาตัดชำระหนี้ด้วยลำดับตัดอย่างไร	กรณีลูกค้าชำระหนี้ไม่ครบจำนวนของค่างวด ทำให้ไม่สามารถตัดเงินต้นในงวดนั้น ๆ ได้เพียงพอ ให้ผู้ประกอบการถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของร่างประกาศฯ โดยนำเงินที่ได้รับชำระหนี้ไปตัดชำระหนี้ตามยอดหนี้แต่ละงวด โดยให้ตัดค่าธรรมเนียม ดอกเบี้ย และเงินต้นของยอดหนี้ที่ลูกค้าค้างชำระนานที่สุดก่อน แล้วจึงค่อยตัดชำระยอดหนี้ที่ค้างชำระนานรองลงมา ตามลำดับ
การปิดบัญชีก่อนกำหนด		
12.	หลักเกณฑ์เรื่องการให้ส่วนลดดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระในกรณีที่ลูกค้า	● หลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าว บังคับใช้กับการให้เข้าซื้อ <u>แก่ลูกค้าบุคคลธรรมดาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็น</u>

	คำถาม	คำตอบ
	ประสงค์ชำระเงินค่าเช่าซื้อทั้งหมดในคราวเดียวเพื่อปิดบัญชี (ปิดโปะ) ตามข้อ 4.3.1 (5.2.1) ของร่างประกาศฯ บังคับใช้กับลูกค้ากลุ่มใด และจะมีผลบังคับใช้กับสัญญาใดบ้าง	การส่วนตัวเท่านั้น โดยไม่ครอบคลุมถึงการให้เช่าซื้อแก่ลูกค้าบุคคลธรรมดาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อค้า ลูกค้านิติบุคคล และการให้เช่าแบบลีสซิ่งแก่ลูกค้าทุกประเภท ผู้ประกอบธุรกิจต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าว เฉพาะสัญญาที่จัดทำขึ้นตั้งแต่วันที่ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญาเรื่องให้ธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ. 2565 มีผลบังคับใช้
13.	หลักเกณฑ์มีการกำหนดเรื่องการให้ส่วนลดดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระในกรณีที่ลูกค้าประสงค์ชำระเงินค่าเช่าซื้อ “บางส่วน” ก่อนกำหนด หรือไม่	- ธปท. มิได้กำหนดหลักเกณฑ์เรื่องการให้ส่วนลดดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระกรณีลูกค้าประสงค์ชำระเงินค่าเช่าซื้อบางส่วนก่อนกำหนด - อย่างไรก็ดี ผู้ประกอบธุรกิจ ต้องมีกระบวนการอธิบายให้ลูกค้าทราบวิธีการชำระหนี้ก่อนกำหนด และวิธีการตัดชำระหนี้เมื่อจ่ายมากกว่าค้างวด เช่น หักค่าเงินต้นคงค้างทันที ณ วันที่ชำระ หรือหักเงินค้างวดคงค้างที่จะครบกำหนดในงวดต่อไปในกระบวนการเสนอขายผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ลูกค้ามีข้อมูลที่ถูกต้องและเพียงพอต่อการตัดสินใจเลือกวิธีบริหารจัดการเงินที่ตนได้นำมาชำระล่วงหน้าและผลของแต่ละทางเลือก ตามหลักเกณฑ์ข้อ 4.3.2 (2) ของร่างประกาศฯ
14.	ผู้ประกอบธุรกิจมีกระบวนการออกหนังสือแจ้งให้ลูกค้าทราบก่อนนำรถออกขายทอดตลาดอย่างไร และต้องดำเนินการขายทอดตลาดภายในระยะเวลาเท่าใด	หลักเกณฑ์มิได้กำหนดกระบวนการหรือวิธีการในการนำรถออกขายทอดตลาด โดยผู้ประกอบธุรกิจยังคงต้องถือปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อาทิ ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญาเรื่องให้ธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา
การให้บริการทางการเงินอย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม		
15.	ตามที่ ธปท. แจ้งว่าจะมีการจัดทำ checklists และ toolkits สำหรับผู้ประกอบธุรกิจที่มีไซ่ สถาบันการเงิน บริษัทในกลุ่มฯ หรือสถาบันการเงิน	เจตนารมณ์ของการจัดทำ checklists และ toolkits เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบธุรกิจขนาดเล็ก ซึ่งไม่ได้มีขนาดองค์กรที่ใหญ่และไม่ได้มีการให้บริการผลิตภัณฑ์ที่ซับซ้อน สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เรื่องการ

	คำถาม	คำตอบ
	เฉพาะกิจ ขนาดเล็กที่มียอดสินเชื่อคงค้างไม่เกิน 1,000 ล้านบาท จึงขอสอบถามว่ายอดสินเชื่อคงค้างหมายถึงยอดรวมของทุกผลิตภัณฑ์ทางการเงินของกิจการหรือไม่ และใช้ข้อมูล ณ ช่วงเวลาใด	ให้บริการทางการเงินอย่างรับผิดชอบและเป็นธรรมตามข้อ 4.3.2 (2) ของร่างประกาศฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ● ขนาดของผู้ประกอบธุรกิจพิจารณาจาก<u>ยอดสินเชื่อคงค้างรวม</u>ของบัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ สินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพ ภายใต้การกำกับ และหนี้ที่เกิดจากการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่ง ในช่วง 12 เดือนของปีปฏิทินก่อนหน้า <u>ตัวอย่าง</u> ผู้ประกอบธุรกิจมียอดสินเชื่อคงค้าง ได้แก่ (1) สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ 800 ล้านบาท และ (2) การให้เช่าซื้อ 600 ล้านบาท ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วเกินกว่า 1,000 ล้านบาท ดังนั้น กิจการดังกล่าวจะไม่ถือว่าเป็นกิจการขนาดเล็ก ● ทั้งนี้ ธปท. จะพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์การให้บริการทางการเงินอย่างรับผิดชอบและเป็นธรรมอีกครั้งในปี 2569 ให้มีความเหมาะสมกับผู้ประกอบธุรกิจที่มีขนาดและความเสี่ยงแตกต่างกัน
เรื่องที่ 1 วัฒนธรรมองค์กร		
16.	ผู้ประกอบธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีใช้สถาบันการเงิน บริษัทในกลุ่มฯ หรือสถาบันการเงินเฉพาะกิจจะต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของ ธปท. ในเรื่องโครงสร้างหรือองค์ประกอบของคณะกรรมการในลักษณะเดียวกับสถาบันการเงินหรือไม่	● เจตนารมณ์ของร่างประกาศฯ เรื่องวัฒนธรรมองค์กร มุ่งหวังให้คณะกรรมการ เจ้าของกิจการ หรือผู้บริหารในตำแหน่งสูงสุดขององค์กร ให้ความสำคัญกับเรื่อง การให้บริการอย่างเป็นธรรมแก่ลูกค้า โดยมีได้กำหนดเรื่องโครงสร้างหรือองค์ประกอบของคณะกรรมการ ● นอกจากนี้ หลักเกณฑ์ที่กำหนดเป็นแนวทางขั้นต่ำ ซึ่งขอบเขตการบังคับใช้ครอบคลุมผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงิน บริษัทในกลุ่มฯ และสถาบันการเงินเฉพาะกิจในทุกขนาด ทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ให้มีการปฏิบัติตามในลักษณะเดียวกัน ทั้งนี้ ธปท. จะพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์ดังกล่าว

	คำถาม	คำตอบ
		อีกครั้งในปี 2569 ให้มีความเหมาะสมกับผู้ประกอบธุรกิจที่มีขนาดและความเสี่ยงที่แตกต่างกัน
เรื่องที่ 2 การพัฒนาผลิตภัณฑ์		
17.	ในการออกผลิตภัณฑ์ใหม่หรือเสนอการให้บริการใหม่แก่ลูกค้า ผู้ประกอบธุรกิจที่ให้เช่าซื้อและให้เช่าแบบลีสซิ่งแก่ลูกค้าบุคคลธรรมดาต้องดำเนินการวิเคราะห์รายละเอียดของผลิตภัณฑ์ (product due diligence) หรือไม่อย่างไร	- เจตนาารมณ์ของการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ มุ่งหวังให้ผู้ประกอบธุรกิจจัดให้มีผลิตภัณฑ์ให้เช่าซื้อและให้เช่าแบบลีสซิ่งที่เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า รวมทั้งมีราคาและเงื่อนไขที่เป็นธรรม - อย่างไรก็ดี หากผู้ประกอบธุรกิจมีการขายผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้เป็นผู้พัฒนาผลิตภัณฑ์เอง ในการคัดเลือกผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ผู้ประกอบธุรกิจต้องวิเคราะห์รายละเอียดของผลิตภัณฑ์ (product due diligence) โดยประเมินลักษณะ เงื่อนไข และความเสี่ยงด้วยความเข้าใจอย่างถ่องแท้
เรื่องที่ 3 การโฆษณา		
18.	หลักเกณฑ์กำหนดขนาดของตัวอักษรที่ต้องใช้ในการโฆษณาหรือไม่	- รพท. ไม่ได้กำหนดขนาดตัวอักษรที่ใช้ในการโฆษณา เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นสำหรับสื่อโฆษณาที่มีหลายประเภท/ขนาด ในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ - ทั้งนี้ โฆษณาต้องแจ้งข้อมูลที่สำคัญ ชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่บิดเบือน หรือทำให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญ โดยลูกค้าต้องสามารถมองเห็นหรือได้ยินข้อมูลได้อย่างชัดเจน เช่น ขนาดของตัวอักษรต้องสามารถมองเห็นได้ชัดเจน
เรื่องที่ 4 กระบวนการขาย		
19.	ในการขอความยินยอมจากลูกค้าเพื่อเปลี่ยนรูปแบบการรับเอกสารจากกระดาษเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (digital/electronic) ผู้ประกอบธุรกิจสามารถแจ้งผ่านช่องทาง SMS ได้หรือไม่ หรือต้องดำเนินการในรูปแบบใด	กรณีการเปลี่ยนรูปแบบการรับเอกสารจากกระดาษเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ประกอบธุรกิจต้องขอความยินยอมจากลูกค้า โดยสามารถเลือกช่องทางการขอความยินยอมให้เหมาะสมกับกลุ่มลูกค้าได้

	คำถาม	คำตอบ
20.	ในกระบวนการตกลงทำสัญญาเช่าซื้อ ผู้ประกอบธุรกิจสามารถกำหนดให้ลูกค้าลงนามในสัญญาที่ยังไม่ได้ระบุเงื่อนไขได้หรือไม่ โดยเมื่อมีการเริ่มสัญญาเช่าซื้อจริง จึงจะดำเนินการใส่ข้อความเงื่อนไขลงในสัญญา และส่งมอบคูปองให้แก่ลูกค้าในภายหลัง	● ผู้ประกอบธุรกิจควรกำหนดเงื่อนไขของสัญญาเช่าซื้อให้ครบถ้วน โดยสามารถระบุไว้ในเนื้อสัญญาหรือเอกสารแนบท้ายสัญญาก็ได้ พร้อมทั้งแจ้งรายละเอียดเงื่อนไขของขอบเขตสัญญาที่ตกลงกันให้ลูกค้าทราบก่อนลงนามทำสัญญา เพื่อให้ลูกค้าเข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตัวเองอย่างถูกต้อง ซึ่งจะช่วยลดปัญหาข้อร้องเรียนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ● เมื่อลูกค้าตกลงทำธุรกรรม และธุรกรรมดังกล่าวได้รับการอนุมัติหรือสำเร็จเสร็จสิ้น ผู้ประกอบธุรกิจต้องส่งมอบหลักฐานการทำธุรกรรม เช่น สัญญาเช่าซื้อ แก่ลูกค้าทุกครั้ง
21.	กรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจมีการเสนอขายประกันภัยรถยนต์กรณีสูญหาย พนักงานที่ทำหน้าที่ดังกล่าวจำเป็นต้องมีใบอนุญาตในการขายตามกฎหมายหรือไม่	หลักเกณฑ์กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องควบคุมดูแลให้พนักงานที่เสนอขายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่ต้องมีใบอนุญาตจากหน่วยงานกำกับดูแลจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตตามกฎหมาย รวมทั้งต้องมีเอกสารที่แสดงให้ลูกค้าทราบว่าพนักงานดังกล่าวเป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้สามารถขายผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ได้
เรื่องที่ 5 การให้ความช่วยเหลือลูกค้าที่มีปัญหาการชำระหนี้		
22.	ผู้ประกอบธุรกิจเสนอแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในช่องทางใดบ้าง	ผู้ประกอบธุรกิจสามารถเสนอแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้ลูกค้าผ่านช่องทางที่ใช้ติดต่อกับลูกค้าตามปกติช่องทางใดก็ได้ เช่น โทรศัพท์ SMS อีเมล จดหมายลงทะเบียน mobile application line OA
23.	ผู้ประกอบธุรกิจต้องเสนอแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้กับลูกค้านิติบุคคลตามที่กำหนดในร่างประกาศฯ หรือไม่	● หลักเกณฑ์เรื่องการให้บริการทางการเงินอย่างรับผิดชอบและเป็นธรรมทุกหัวข้อ รวมถึงเรื่องการให้ความช่วยเหลือลูกค้าที่มีปัญหาการชำระหนี้ บังคับใช้กับการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบสืสซึ่งแก่บุคคลธรรมดาเท่านั้น ● อย่างไรก็ตาม หากผู้ประกอบธุรกิจประสงค์จะเสนอแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้ลูกค้านิติบุคคล

	คำถาม	คำตอบ
		สามารถนำหลักเกณฑ์ตามร่างประกาศฯ ไปปรับใช้ได้ตามความเหมาะสม
24.	ลูกค้าที่ผู้ประกอบการธุรกิจจะมีการฟ้องร้องหรือขายหนี้ ตั้งแต่ประกาศฉบับนี้มีผลบังคับใช้เป็นต้นไป ต้องได้รับการให้ความช่วยเหลือตามหลักเกณฑ์หรือไม่ อย่างไร	ลูกค้าที่ผู้ประกอบการธุรกิจจะมีการฟ้องร้องหรือขายหนี้ ตั้งแต่ประกาศฉบับนี้มีผลบังคับใช้ ต้องได้รับการให้ความช่วยเหลือ ดังนี้ ● ลูกค้าที่ค้างชำระไม่เกิน 90 วัน นับแต่วันถึงกำหนดชำระ จะต้องได้รับการเสนอแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ อย่างน้อย 1 ครั้ง ตั้งแต่เริ่มมีสัญญาณว่าลูกค้าจะประสบปัญหาในการชำระหนี้ ● ลูกค้าที่ค้างชำระเกิน 90 วัน นับแต่วันถึงกำหนดชำระ จะต้องได้รับการเสนอแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ อีกอย่างน้อย 1 ครั้ง ก่อนยึดทรัพย์และดำเนินการตามกฎหมาย ทั้งนี้ ผู้ประกอบการธุรกิจต้องไม่นำทรัพย์ขายทอดตลาดก่อนครบกำหนด 15 วัน และไม่โอนขายหนี้ก่อนครบกำหนด 60 วัน นับจากวันที่ได้เสนอเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้ลูกค้าทราบ เพื่อให้ลูกค้ามีระยะเวลาที่เพียงพอในการพิจารณา ● อย่างไรก็ดี กรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจได้ติดต่อแจ้งลูกค้าและนำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหานี้ให้ลูกค้าอย่างเต็มที่แล้ว และไม่สามารถติดต่อลูกค้าได้ หรือลูกค้าปฏิเสธไม่รับเงื่อนไข ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถดำเนินการตามสัญญาและนโยบายของผู้ประกอบการธุรกิจ เช่น ดำเนินการตามกฎหมาย ต่อไปได้
25.	หากผู้ประกอบการเคยปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้กับลูกค้าที่ค้างชำระค้างงวดเกิน 90 วัน นับแต่วันถึงกำหนดชำระ ตามนโยบายเดิมของผู้ประกอบการแล้ว ต่อมาลูกค้ากลับมาชำระหนี้ได้อย่างต่อเนื่องจนมีสถานะเป็นลูกค้าที่ค้างชำระค้างงวดไม่เกินกว่า 90 วัน นับแต่วันถึงกำหนดชำระ แต่เริ่มมี	ผู้ประกอบการต้องให้ความช่วยเหลือลูกค้าที่มีปัญหาการชำระหนี้ ดังนี้ ● สำหรับลูกค้าที่ค้างชำระค้างงวดไม่เกิน 90 วัน นับแต่วันถึงกำหนดชำระ จะต้องได้รับการเสนอแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้อย่างน้อย 1 ครั้ง ● ต่อมาหากลูกค้าที่เคยได้รับการเสนอแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เมื่อค้างชำระค้างงวดไม่เกิน 90 วัน เปลี่ยนสถานะเป็นลูกค้าที่ค้างชำระค้างงวดเกิน

	คำถาม	คำตอบ
	สัญญาว่ากำลังจะประสบปัญหาในการชำระหนี้อีกครั้ง ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องให้ความช่วยเหลือลูกค้าอย่างไร	กว่า 90 วัน นับแต่วันถึงกำหนดชำระในภายหลัง ทั้งนี้ ธปท. สนับสนุนให้ผู้ประกอบธุรกิจพิจารณาให้ความช่วยเหลือโดยเสนอแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เพิ่มเติมมากกว่าที่หลักเกณฑ์กำหนดได้ (หลักเกณฑ์ขั้นต่ำกำหนดอย่างน้อย 1 ครั้ง) โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ลูกค้าจะได้รับเป็นสำคัญ

เรื่องที่ 7 การดูแลข้อมูลของลูกค้า

26.	กรณีการเปิดเผยข้อมูลลูกค้าแก่บุคคลอื่นเพื่อวัตถุประสงค์ทางการตลาด ผู้ประกอบธุรกิจสามารถกำหนดข้อความที่แตกต่างจากตัวอย่างข้อ 7.2.2 ในเอกสารแนบ 4 ของร่างประกาศฯ แต่ยังคงไว้ซึ่งสาระสำคัญครบถ้วน ได้หรือไม่	ผู้ประกอบธุรกิจสามารถกำหนดข้อความที่แตกต่างจากตัวอย่างได้ โดยในการขอความยินยอมยังคงต้องระบุวัตถุประสงค์ รายชื่อผู้รับข้อมูล ประเภทผู้รับข้อมูล รวมถึงถ้อยคำว่าการขอความยินยอมดังกล่าวไม่มีผลต่อการพิจารณาการใช้ผลิตภัณฑ์ในตำแหน่งที่ลูกค้าสามารถมองเห็นข้อความได้อย่างชัดเจนและโดยง่าย
27.	กรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจต้องการขอเพิ่มรายชื่อผู้รับข้อมูลหลังจากที่ลูกค้าได้เคยให้ความยินยอมในการเปิดเผยข้อมูลไปแล้วในครั้งแรก ผู้ประกอบธุรกิจจะมีวิธีการดำเนินการอย่างไร	ให้ผู้ประกอบธุรกิจดำเนินการสำหรับการเปิดเผยข้อมูลลูกค้าให้บุคคลอื่นเพื่อวัตถุประสงค์ทางการตลาด ดังนี้ - การเพิ่มรายชื่อผู้รับข้อมูลที่อยู่ในประเภทผู้รับข้อมูลที่ลูกค้าได้เคยให้ความยินยอมเปิดเผยข้อมูลไว้แล้ว ผู้ประกอบธุรกิจต้องแจ้งรายชื่อผู้รับข้อมูลให้ลูกค้าทราบล่วงหน้าภายในระยะเวลาที่เพียงพอ - การเพิ่มรายชื่อผู้รับข้อมูลที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มของประเภทผู้รับข้อมูลที่ลูกค้าได้เคยให้ความยินยอมในการเปิดเผยข้อมูลไว้ ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องขอความยินยอมจากลูกค้าใหม่ทุกครั้ง
28.	กรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจมีรายชื่อผู้รับข้อมูลจำนวนมาก ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องระบุชื่อผู้รับข้อมูลทุกรายในการ	• ผู้ประกอบธุรกิจต้องระบุชื่อผู้รับข้อมูลทุกราย ในการขอความยินยอมเพื่อเปิดเผยข้อมูลของลูกค้าแก่บุคคลอื่นเพื่อวัตถุประสงค์ทางการตลาด

	คำถาม	คำตอบ
	ขอความยินยอมเปิดเผยข้อมูลหรือไม่ หรือสามารถระบุเพียงเฉพาะประเภทของผู้รับข้อมูลได้	ทั้งนี้ การเปิดเผยข้อมูลลูกค้าจะต้องดำเนินการเท่าที่จำเป็น โดยมีกระบวนการที่ทำให้มั่นใจได้ว่าผู้รับข้อมูลสามารถรักษาข้อมูลลูกค้าได้ และใช้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ได้แจ้งลูกค้าไว้ โดยไม่รบกวนความเป็นส่วนตัวของลูกค้า และคำนึงถึงความสามารถของผู้รับข้อมูลในการดูแลข้อมูลลูกค้า
เรื่องอื่น ๆ		
29.	ธปท. จะมีการกำหนดเพดานการเรียกเก็บดอกเบี้ยสำหรับธุรกรรมการเช่าซื้ออื่น นอกเหนือจากการให้เช่าซื้อแก่บุคคลธรรมดาที่มีวัตถุประสงค์ในการนำรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เพื่อใช้ในการส่วนตัวหรือไม่	การกำหนดเพดานการเรียกเก็บดอกเบี้ยในร่างหลักเกณฑ์จะกำหนดเฉพาะการให้เช่าซื้อแก่บุคคลธรรมดาที่มีวัตถุประสงค์ในการนำรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เพื่อใช้ในการส่วนตัว อย่างไรก็ตาม ธปท. จะพิจารณาทบทวนเพดานการเรียกเก็บดอกเบี้ยสำหรับทุกธุรกรรมเพื่อกำหนดระดับอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมต่อไปในปี 2569
การใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอก (Outsourcing)		
30.	ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถใช้บริการงานลักษณะใดบ้างจากผู้ให้บริการภายนอก	ร่างหลักเกณฑ์ไม่ได้กำหนดประเภทงานที่ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอกไว้เป็นการเฉพาะ โดยขอให้ผู้ประกอบการธุรกิจยึดหลักการตามที่ระบุไว้ในร่างหลักเกณฑ์ 2 ข้อ คือ (1) ผู้ประกอบการธุรกิจต้องรับผิดชอบต่อลูกค้าเสมือนกับดำเนินการด้วยตนเอง และ (2) ผู้ประกอบการธุรกิจต้องกำหนดแนวทางการคัดเลือกผู้ให้บริการภายนอกอย่างเหมาะสมก่อนที่จะทำสัญญาใหม่หรือทบทวนเพื่อต่ออายุสัญญาการใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอกรายเดิม อย่างไรก็ดี สำหรับผู้ประกอบการที่เป็นสถาบันการเงิน บริษัทในกลุ่มฯ และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ยังคงต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน¹

¹ ผู้ประกอบการธุรกิจที่เป็นสถาบันการเงินให้ถือปฏิบัติตามประกาศ ธปท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการใช้บริการจากพันธมิตรทางธุรกิจ (business partner) ผู้ประกอบการธุรกิจที่เป็นบริษัทในกลุ่มฯ ให้ปฏิบัติตามประกาศ ธปท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน และผู้ประกอบการที่เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการใช้บริการจากผู้ให้บริการสนับสนุนการประกอบธุรกิจ (Business Facilitator) ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

	คำถาม	คำตอบ
31.	ผู้ประกอบการที่เป็นสถาบันการเงิน บริษัทในกลุ่มฯ และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ต้องรายงานการให้บริการจากผู้ให้บริการภายนอกให้แก่ ธปท. ทราบหรือไม่	ผู้ประกอบการที่เป็นสถาบันการเงิน บริษัทในกลุ่มฯ และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ยังคงต้องรายงานการให้บริการจากผู้ให้บริการภายนอกให้แก่ ธปท. บริษัทในกลุ่มฯ และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ยังคงต้องรายงานการให้บริการจากผู้ให้บริการภายนอกให้แก่ ธปท. ตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์ปัจจุบันที่เกี่ยวข้อง ²
การรายงานข้อมูลเพื่อแสดงตัวตน		
32.	ผู้ประกอบการใดบ้างที่ต้องมารายงานข้อมูลเพื่อแสดงตัวตน	ผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคล ที่ให้บริการเช่าซื้อและให้เช่าแบบลีสซิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นทางค้าปกติทุกราย ทั้งนี้ ไม่รวมผู้ประกอบการที่มีหน่วยงานหรือกฎหมายกำกับดูแลเป็นการเฉพาะ เช่น ธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และสหกรณ์แท็กซี่ เพราะมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจดังกล่าวอยู่แล้ว
33.	นิติบุคคลที่เป็นบริษัทในกลุ่มฯ เช่น บริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต้องมารายงานข้อมูลเพื่อแสดงตัวตนหรือไม่	บริษัทในกลุ่มฯ เช่น บริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ ไม่ต้องรายงานข้อมูลเพื่อแสดงตัวตน
34.	บุคคลธรรมดาที่ประกอบธุรกิจเช่าซื้อ/ลีสซิง ต้องมารายงานข้อมูลเพื่อแสดงตัวตน หรือไม่	ผู้ประกอบการที่เป็นบุคคลธรรมดา ไม่ต้องรายงานข้อมูลเพื่อแสดงตัวตน เนื่องจากไม่อยู่ภายใต้บังคับของ พ.ร.ฎ.ฯ
35.	ผู้ประกอบการต้องรายงานข้อมูลเพื่อแสดงตัวตนภายในระยะเวลาเท่าไร	สำหรับผู้ประกอบธุรกิจก่อนวันที่ 3 ธันวาคม 2568: ให้เริ่มรายงานข้อมูลเพื่อแสดงตัวตนได้ตั้งแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2568 - วันที่ 31 มีนาคม 2569 สำหรับผู้ประกอบธุรกิจตั้งแต่วันที่ 3 ธันวาคม 2568: จะต้องรายงานข้อมูลเพื่อแสดงตัวตนภายใน 120 วัน นับจากวันที่จดทะเบียนประกอบธุรกิจกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

² ผู้ประกอบการที่เป็นสถาบันการเงินให้ถือปฏิบัติตามประกาศ ธปท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการให้บริการจากพันธมิตรทางธุรกิจ (business partner) ผู้ประกอบการที่เป็นบริษัทในกลุ่มฯ ให้ปฏิบัติตามประกาศ ธปท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน และผู้ประกอบการที่เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการให้บริการจากผู้ให้บริการสนับสนุนการประกอบธุรกิจ (Business Facilitator) ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ